

non potes ab illo fugere, quia ubique præsens est; de proximo fuge ad Deum, qui præsens est, ubi stas. Fuge. Ecce fugiendo excessisti cœlos, ibi est: descendisti ad inferos, ibi est: quascumque terrarum solitudines elegeris, ibi est qui dixit: « Cœlum et terram ego impleo¹. » Ergo si cœlum et terram ipse implet, et quo fugere ab illo non est; noli laborare: fuge ad præsentem, ne sentias venientem. Præsume te visurum bene vivendo, a quo videris et male vivendo. Male enim vivendo videri potes, videre non potes: bene autem vivendo et videris, et vides. Quanto enim te familiarius videbit qui coronat dignum, qui misericorditer vidit ut vocaret indignum? Nathanaël ait Domino, quem nondum sciebat: « Unde me nosti? » Ait ei Dominus: « Cum esses sub arbore ficī, vidi te². » Videt te Christus in umbra tua: non te videbit in luce sua? Quid est enim: « Cum esses sub arbore ficī, vidi te? » Quid sibi hoc vult? quid significat? Recordare originale peccatum Adæ, in quo omnes morimur. Quando primo peccavit, de foliis ficulneis succinctoria sibi fecit³, significans in illis foliis pruritum libidinis, quo peccando pervenit. Inde nascimur, sic nascimur, in carne peccati nascimur, quam sola sanat similitudo carnis peccati. « Ideo misit Deus Filium suum » in similitudinem carnis peccati⁴. » Inde venit, sed sic non venit. Non enim eum Virgo libidine, sed fide concepit. Venit in Virginem, qui erat ante Virginem. Quam creavit elegit, quam eligeret creavit. Attulit Virgini foecunditatem, non abstulit integritatem. Qui ergo sine pruritu foliorum ficus venit ad te, cum esses sub arbore ficī, vidit te. Para te videre sublimiter, a quo visus es misericorditer. Sed quia magnum fastigium est, de fundamento cogita. Quo, inquis, fundamento? Disce ab illo, quoniam mitis est, et humilis corde. Hoc in te fodi fundamentum humi-

¹ Jerem. xxiii, 24. — ² Joan. i, 48. — ³ Gen. iii, 7. — ⁴ Rom. viii, 3.

litatis, et pervenies ad fastigium charitatis. Conversi ad Dominum, etc.

SERMO LXX¹.

Rursum de verbis Eyangeli Matth. xi: *Venite ad me omnes qui laboratis, et onerati estis, et ego reficiam vos, etc.*

I. MIRUM quibusdam videtur, fratres mei, cum audiunt Dominum dicentem: « Venite ad me omnes qui laboratis, » et onerati estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum » meum super vos, et discite a me quoniam mitis sum et » humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris. » Jugum enim meum lene est, et sarcina mea levis est²: » et considerant eos qui jugum ipsum intrepida cervice subierunt et illam sarcinam mansuetissimis humeris acceperunt, tantis agitari et exerceri difficultatibus hujus sæculi, ut non a laboribus ad quietem, sed a quiete ad laborem vocati videantur: cum et Apostolus dicat: « Omnes qui » volunt in Christo pie vivere, persecutionem patientur³. » Ait ergo aliquis: Quomodo jugum lene est, et sarcina levis, quandoquidem illud jugum et sarcinam ferre, nihil est aliud, quam pie vivere in Christo? Et quomodo dicitur: « Venite ad me omnes qui laboratis, et onerati estis, » et ego reficiam vos: » ac non potius dicitur: Venite qui vacatis, ut laboretis? Nam et vacantes invenit, quos conduxit in vineam⁴, ut ferrent æstum diei. Et sub

¹ Alias 9 de verbis Domini. — ² Matth. xi, 28-30. — ³ 2 Tim. iii, 12. — ⁴ Matth. xx, 4.

illo iugo leni et sarcina levi, audimus Apostolum dicere :
 « In omnibus commendantes nosmetipsos, tanquam Dei
 » ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in
 » necessitatibus, in angustiis, in plagis, etc.¹. » Et alio
 loco in eadem Epistola : « A Judæis quinquies quadrage-
 » nas, una minus, accepi. Ter virgis cæsus sum, semel
 » lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in pro-
 » fundo maris fui² : » Et cætera pericula quæ numerari
 quidem possunt, sed tolerari, nisi Spiritu sancto iuvante,
 non possunt.

II. Omnia ergo illa, quæ commemoravit aspera et gra-
 via, frequentius et abundantius sustinebat : sed profecto
 aderat ei Spiritus sanctus, qui in exterioris hominis cor-
 ruptione, interiorem renovaret de die in diem, et gustata
 requie spirituali in affluentia deliciarum Dei, in spe bea-
 titudinis futuræ omnia præsentia deliniret aspera, et omnia
 gravia relevaret. Ecce quam suave jugum Christi porta-
 bat, et quam levem sarcinam : ut omnia illa, quæ supe-
 rius enumerata dura et immania omnis auditor horrescit,
 levem tribulationem diceret ; intuens interioribus et fide-
 libus oculis, quanto pretio temporalium emenda sit futura
 vita, non pati æternos labores impiorum, et sine ulla sol-
 licitudine perfrui æterna felicitate iustorum. Secari et uri
 se homines patiuntur, ut dolores non æterni, sed aliquanto
 diuturnioris ulceris, acriorum dolorum pretio rediman-
 tur. In languida³ et incerta vacationis brevissimæ atque
 ultima vita, immanissimis bellis miles atteritur ; pluribus
 fortasse annis in laboribus inquietus, quam in otio quie-
 turus. Quibus tempestatibus et procellis, quam horribili
 et tremenda sevitia cœli et maris importuni sunt merca-
 tores, ut divitias ventosas acquirant, majoribus quam
 quibus acquisitæ sunt, periculis et tempestatibus plenas?

¹ Florus ad 2 Cor vi, 4. — ² Id. xi, 24, 25. — ³ Forte Pro languida.

Quos æstus, quæ frigora, quæ pericula, ab equis, a fossis,
 a præcipitiis, a fluminibus, a feris perferunt venatores ;
 quem laborem esuriendi et sitiendi, quantas vilissimi et
 sordidissimi cibi et potus angustias, ut bestiam capiant?
 Et interdum nec ipsius bestię carnes, propter quam hæc
 tanta sustinent, sunt epulis necessariæ. Quanquam etsi
 aper cervusque capiatur, magis suave sit venantis animo
 quia captus est, quam comedentis palato quia coctus est.
 Quantis cruciatibus prope quotidianarum plagarum tenera
 puerorum ætas subditur? Quantis etiam in scholis vigilia-
 rum et abstinentiæ molestiis exercentur, non propter dis-
 cendam sapientiam, sed propter opes honoresque vanita-
 tis, ut numeros, et litteras, et disertas fallacias eloqui
 discant?

III. Sed in his omnibus qui hæc non amant, eadem
 gravia patiuntur : qui vero amant, eadem quidem, sed
 non gravia pati videntur. Omnia enim sæva et immania,
 prorsus facilia et prope nulla efficit amor. Quanto ergo
 certius ac facilius ad veram beatitudinem charitas facit,
 quod ad miseriam, quantum potuit, cupiditas fecit? Quam
 facile toleratur quælibet adversitas temporalis, ut æterna
 poena vitetur, et æterna requies comparetur? Non imme-
 rito ille vas electionis cum ingenti lætitia dixit : « Non
 » sunt condignæ passionibus hujus temporis, ad superven-
 » turam gloriam, quæ revelabitur in nobis¹. » Ecce unde
 illud jugum suave est, et sarcina levis. Et si angusta est
 paucis eligentibus, facilis tamen omnibus diligentibus.
 Dicit Psalmista : « Propter verba labiorum tuorum, ego
 » custodivi vias duras². » Sed quæ dura sunt laborantibus,
 eisdem ipsis mitescunt amantibus. Propter quod ita divinæ
 pietatis dispensatione actum est, ut interior homo, qui
 renovatur de die in diem³, non adhuc sub lege positus,

¹ Rom. viii, 18. — ² Psal. xvi, 4. — ³ 2 Cor. iv, 16.

sed jam sub gratia exoneratus sarcinis innumerabilium observationum, quod erat revera grave jugum, sed duræ cervici convenienter impositum, facilitate simplicis fidei, et bonæ spei, et sanctæ charitatis, quidquid molestiarum exteriori homini forinsecus intulisset ille princeps qui missus est foras, interiori gaudio leve fieret. Nihil enim tam facile est bonæ voluntati, quam ipsa sibi: et hæc sufficit Deo. Quantumlibet ergo sæviat iste mundus, verissime Angeli nato in carne Domino clamaverunt: « Gloria in » excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonæ volunta- » tis¹: » quia ejus qui natus erat, suave jugum est, et sarcina levis. Et sicut dicit Apostolus: « Fidelis Deus qui » nos non sinit tentari supra id quod possumus ferre; sed » facit cum tentatione etiam exitum, ut possimus susti- » nere². »

SERMO LXXI³.

De verbis Evangelii Matth. XII: *Qui dixerit verbum contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro. Sive de blasphemia in Spiritum sanctum.*

I. MAGNA quæstio est de recenti evangelica lectione proposita, cui solvendæ, quantum ad nos attinet, impares sumus: sed sufficientia nostra ex Deo est, quantum ejus adjutorium vel accipere vel capere possumus. Prius ergo magnitudinem advertite quæstionis; ut cum ejus molem humeris nostris impositam videritis, oretis pro laboribus nostris, atque in auxilio quod nobis præbetur, inveniatis

¹ Luc. II, 14. — ² I Cor. X, 13. — ³ Alias II de verbis Domini.

ædificationem mentibus vestris. Cum Domino fuisset ob- latus dæmonium habens, cæcus et mutus, et curasset eum, ita ut loqueretur et videret, et stuperent omnes turbæ, dicentes: « Numquid hic est filius David? Pha- » risæi audientes dixerunt: Hic non ejicit dæmones, nisi » in Beelzebub, principe dæmoniorum. Jesus autem sciens » cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum divisum » contra se, desolabitur; et omnis civitas, vel domus divisa » contra se, non stabit. Et si Satanam Satanam ejicit, ad- » versum se divisus est: Quomodo ergo stabit regnum » ejus¹? » Hoc dicens, ex ipsorum confessione volebat in- telligi, quod in eum non credendo in regno diaboli esse delegissent, quod utique adversum se divisum stare non posset. Eligant ergo Pharisæi quod voluerint. Si Satanam Satanam non potest ejicere, nihil contra Dominum quod dicerent, invenire potuerunt: si autem potest, multo magis sibi prospiciant, et recedant de regno ejus, quod adversum se divisum stare non potest.

II. In quo autem Dominus Christus ejiciat dæmones, ne dæmoniorum principem existiment, attendant quod se- quitur. « Et si ego, inquit, in Beelzebub ejicio dæmones, » filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices vestri » erunt². » Dixit hoc utique de Discipulis suis, illius po- puli filiis: qui certe Discipuli Domini nostri Jesu Christi bene sibi conscii fuerant, nihil se malarum artium a bono magistro didicisse, ut in principe dæmoniorum ejicerent dæmones. « Ideo, inquit, ipsi judices vestri erunt. » Ipsi, inquit, ipsi ignobilia et contemptibilia hujus mundi, in quibus non artificiosa malignitas, sed sancta simplicitas meæ virtutis apparet, ipsi testes mei, judices erunt vestri. Deinde subjungit: « Si autem ego in Spiritu Dei ejicio dæ- » mones, igitur pervenit in vos regnum Dei. » Quid est

¹ Matth. XII, 22-26. — ² Ibid. 27.